

Centrale Commissie Dierproeven

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Centrale Commissie Dierproeven

Postbus 20401
2500 EK Den Haag
www.centralecommissiedierproe
ven.nl

T 0900 2800028 (10 ct/min)
wob-ccd@rvo.nl

Onze referentie
W17-01

Uw referentie

Briefkenmerk
CCD-2017-147

Datum

29 JUN 2017

Betreft Wob-besluit W17-01

Geachte mevrouw

In uw e-mail van 4 januari 2017 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) verzocht om aanvragen voor projectvergunningen dierproeven die sinds 2014 zijn ingediend door de vergunninghouder . Tevens heeft u verzocht om alle correspondentie met vergunninghouder en de adviserende DEC, de adviezen en besluiten over deze aanvragen. Kort na de ontvangst van uw verzoek is aan u een schriftelijke ontvangstbevestiging gezonden.

Opschorting en verdaging

Met de brief van 26 januari 2017 is aan u kenbaar gemaakt dat de termijn om te beslissen op uw Wob-verzoek met vier weken is verdaagd. Bij brieven van 2 februari 2017 en 9 februari 2017 is aangegeven dat de beslistermijn is opgeschort tot het moment dat de laatste zienswijzen van derden zijn ontvangen. De laatste zienswijze is op 9 maart 2017 ontvangen. Hierdoor is de uiterste beslistermijn verschoven naar 5 april 2017.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt (deels) onder de reikwijdte van de Wob.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn verscheidene documenten aangetroffen. De documenten zijn per projectvergunning genummerd en opgenomen in een bijbehorende inventarislijst. De inventarislijsten maken onderdeel uit van de (eventueel) te openbaren documenten.

Zienswijzen

Bij de openbaarmaking van de aan verleende vergunningen zijn derde belanghebbenden betrokken en zij zijn in de gelegenheid gesteld om over de eventuele openbaarmaking van de documenten een zienswijze te geven. De ingediende zienswijzen spelen een belangrijke rol in de afweging van de betrokken

belangen van de verzoeker van de documenten versus derde belanghebbende. De ingediende zienswijzen zijn meegenomen bij de behandeling van dit besluit.

Besluit

Hierbij besluiten wij alle door u opgevraagde informatie te weigeren. Voor de motivering verwijzen wij u naar het onderdeel 'Overwegingen' in dit besluit.

Reeds openbare documenten

Van iedere verleende vergunning wordt een NTS op de website van de CCD (www.centralecommissiedierproeven.nl) gepubliceerd. Deze informatie is daarmee reeds openbaar. Per projectvergunning staat in de inventarislijst aangegeven welk document de NTS betreft. De Wob is niet van toepassing op informatie die reeds openbaar is, waardoor uw verzoek voor wat betreft deze documenten niet onder de reikwijdte van de Wob valt.

Wat betreft twee aanvragen is reeds door u om openbaarmaking verzocht in een eerder Wob-verzoek. Reeds openbaar gemaakte documenten, kunnen niet nogmaals openbaar worden gemaakt. Voor wat betreft deze documenten valt uw verzoek ook niet onder de reikwijdte van de Wob.

Aanvullend kunnen wij aangeven dat de data van vergaderingen van de CCD reeds openbaar zijn middels de verslagen van de vergaderingen van de CCD. Deze verslagen zijn eenvoudig te vinden op de website van de CCD, via (onder andere) de zoekterm 'verslag'. Voor wat betreft deze data valt uw verzoek ook niet onder de reikwijdte van de Wob.

Overwegingen

Op grond van artikel 3, vijfde lid van de Wob wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van hetgeen is bepaald in de artikelen 10 en 11 van de Wob.

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien wij u de betreffende documenten verstrekken, moeten wij deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De DEC en vergunninghouder stellen in hun zienswijzen dat nu er in het Wob-verzoek wordt verzocht om openbaarmaking van de documenten van één bepaalde vergunninghouder en de daaraan verbonden adviserende DEC, de CCD openbaarmaking van alle documenten dient te weigeren omdat anders de wettelijk vereiste anonimiteit wordt geschonden. Tot nu toe is er geen verband te

leggen tussen de opgevraagde vergunningen, de adviserende DEC en de vergunninghouder. De NTS wordt immers op grond van de Wet op de dierproeven (hierna: Wod) en de Dierproevenregeling altijd anoniem openbaar gemaakt. Volgens vergunninghouder en de Dec dient de Wod als lex specialis voor de Wob als lex generalis te gaan en dient op grond hiervan naast de reeds openbare NTS geen enkel document openbaar te worden gemaakt.

Daarnaast stellen de DEC en vergunninghouder dat de opgevraagde documenten niet openbaar gemaakt mogen worden vanwege de vrees voor dierenrechtenactivisme. Belanghebbenden merken op dat volgens de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State openbaarmaking van informatie moet worden geweigerd indien niet kan worden uitgesloten dat deze tot buitensporige acties van dierenrechtenactivisten kan leiden. In het verleden hebben dierenrechtenactivisten medewerkers van de DEC op privéadressen lastiggevallen vanwege hun betrokkenheid bij dierproeven. Ook vergunninghouder geeft aan dat recent acties van dierenrechtenactivisten hebben plaatsgevonden op het terrein waar vergunninghouder is gevestigd. Het is niet voorspelbaar welke dierenrechtenactivisten tegen welk type dierproeven stelling zullen nemen. Dergelijke acties kunnen onomkeerbare verstrekende gevolgen hebben voor de slachtoffers. Openbaarmaking van de opgevraagde documenten is daarmee volgens de DEC en vergunninghouder in strijd met het bepaalde onder artikel 10 van de Wob.

De DEC en vergunninghouder menen dat de CCD openbaarmaking van alle documenten daarom dient te weigeren. Er dient geen enkele koppeling te kunnen worden gemaakt tussen de naam van belanghebbenden en de NTS-nummers. Het belang van verstrekking van informatie zoals de NTS-nummers en de documenten over de aanvragen en projectvergunningen weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van vergunninghouder, de DEC en haar medewerkers en het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken (rechts)personen en/of derden. Gelet hierop moet openbaarmaking van niet alleen de namen en adressen, maar alle tot individuele vergunninghouder te herleiden gegevens worden geweigerd. Vergunninghouder heeft inzicht verschaft in meerdere acties van dierenrechtenactivisten, waaronder begrepen acties gericht tegen vergunninghouder.

De adviserende DEC merkt nog op dat DEC's vrij van druk moeten kunnen functioneren. Het is daarom van belang dat de leden niet worden blootgesteld aan mogelijke acties van dierenrechtenactivisten. Leden van de DEC zijn in het verleden geconfronteerd met acties tegen hun persoon vanwege hun werkzaamheden met proefdieren. Aangezien de naam van de DEC en de contactgegevens mogelijk kunnen leiden tot identificatie van natuurlijke personen is publicatie hiervan in combinatie met een NTS onwenselijk. Tevens is het doorhalen van persoonsnamen om deze reden van essentieel belang.

De CCD merkt op dat het uitgangspunt bij besluiten op een Wob-verzoek moet zijn om zoveel mogelijk openbaar te maken, tenzij dit niet mogelijk is op grond van artikel 10 of artikel 11 van de Wob. De zienswijzen van belanghebbenden zijn bij de afweging van de belangen van betrokkenen en het publieke belang bij openbaarmaking daarbij van groot belang.

De CCD overweegt als volgt:

Wod versus Wob

De NTS van een project betreft de beschrijving van een projectvoorstel die bij een aanvraag voor een projectvergunning moet worden overgelegd en die bij verlening van de vergunning openbaar wordt gemaakt om het publiek over het project te informeren. Op grond van artikel 4, derde lid, van de Dierproevenregeling 2014 dient de aanvrager er voor te zorgen dat de NTS anoniem is en geen namen en adressen van de gebruiker en zijn personeel bevat.

De CCD begrijpt uit de zienswijzen van zowel vergunninghouder als de DEC dat de betrokkenen van mening zijn dat de Wob verder gaat dan de Europese richtlijn 2010/63/EU (hierna: de richtlijn) voorschrijft, omdat er op grond van de Wob meer documenten openbaar moeten worden gemaakt dan enkel een geanonimiseerde NTS. Gesteld wordt door vergunninghouder en de DEC dat de richtlijn, en daarmee de Wod, als *lex specialis* vóór de Wob als *lex generalis* gaan. Daarnaast maakt de NTS volgens vergunninghouder en de DEC ook al voldoende inzichtelijk welke dierproeven vergund zijn.

Hierover merkt de CCD op dat de richtlijn bepaalt dat lidstaten onder voorwaarden striktere nationale regels (een 'nationale kop') mogen hebben, gericht op een uitgebreidere bescherming van de onder de richtlijn vallende dieren (artikel 2 van de richtlijn). Van een 'nationale kop' is sprake indien een lidstaat bij de omzetting van Europese regelgeving verder gaat dan op grond van de Europese regelgeving noodzakelijk is. Deze nationale regels mogen niet buiten de limitatief voorgeschreven doeleinden van de richtlijn vallen. De richtlijn schrijft voor welke gegevens de NTS bevat en welke niet (artikel 43, eerste lid van de richtlijn). Deze bepaling is vrijwel letterlijk geïmplementeerd in de Wod, het Dierproevenbesluit en de Dierproevenregeling. Er zijn geen aanwijzingen dat Nederlandse wet- en regelgeving op dit onderdeel ruimer is dan de richtlijn voorschrijft.

Met de publicatie van de NTS is niet beoogd tevens te voorzien in een bijzondere openbaarmakingsregeling. Daarnaast volgt uit de parlementaire geschiedenis van de Wod¹ dat de Wod *geen* bijzondere openbaarmakingsregeling is. Dit is bevestigd in de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 21 april 2016 (kenmerk: AWB 15/6463, zie ook ECLI:NL:RVS:2017:680) en volgt ook uit de uitspraak van de rechtbank Utrecht van 3 december 2009 (ECLI:NL:RBUTR:2009:BK8206). De Wob is daarmee volledig van toepassing op de behandeling van het voorliggende Wob-verzoek.

Aanvullend merkt de CCD op dat met het enkel verstrekken van de NTS niet volledig tegemoet zou worden gekomen aan het Wob-verzoek. Uit het Wob-verzoek volgt immers dat gevraagd wordt om aanvragen van de projectvergunningen mét de achterliggende documenten en correspondentie. Op grond van vorenstaande kan de CCD de mening van derde belanghebbenden dat

¹ Tweede Kamer vergaderjaar 2013-2014, 33692, 24, blz. 4, 13 en 20, Eerste Kamer vergaderjaar 2013-2014, 33 692, D, blz. 8 Tweede Kamer vergaderjaar 2012-2013, 33 692, nr. 3, blz. 12, 14 en 17, Tweede Kamer vergaderjaar 1986-1987, 19859, nr. 2, blz. 19 en 23

de Wob niet van toepassing is niet delen.

Volledige weigering

In het Wob verzoek wordt er verzocht om openbaarmaking van alle verstreekte vergunningen en daarbij behorende documenten en correspondentie welke betrekking hebben op één enkele vergunninghouder. Zowel vergunninghouder als de DEC geven aan dat de CCD het Wob verzoek dient af te wijzen op grond van de wijze waarop het Wob verzoek is geformuleerd. De opgevraagde documenten zijn immers direct herleidbaar tot deze vergunninghouder. Ook indien namelijk alle (bedrijfs-)namen zouden worden gelakt, zijn de opgevraagde documenten direct herleidbaar tot de vergunninghouder. Betrokkenen vrezen hierbij voor acties van dierenrechtenactivisten. Vergunninghouder heeft ter illustratie hiervan inzicht verschaft aan de CCD in acties van dierenrechtenactivisten, waaronder begrepen acties op het terrein en in de omgeving van vergunninghouder.

Ingevolge artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g van de Wob blijft het verstrekken van informatie achterwege als het belang daarvan niet opweegt tegen het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Voor deze belangenafweging is van belang dat derde belanghebbenden in hun zienswijze aanvoeren op welke wijze openbaarmaking van de informatie de betrokken derde belanghebbenden zou kunnen schaden. De context van de gevraagde documenten in relatie tot de naam van vergunninghouder en adviserende DEC kan reden zijn voor het weigeren van de gevraagde documenten. In dit kader heeft de CCD de betrokken belangen in dit concrete geval van Wob-verzoeker en derden belanghebbenden afgewogen.

De CCD merkt op dat de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden aanleiding kan geven tot weigering van openbaarmaking van de bedrijfsnaam en de daar naar herleidbare gegevens van de betrokkenen. Het feit dat een Wob-verzoeker slechts om de gegevens van één vergunninghouder verzoekt is hier een voorbeeld van, net zoals een actuele vrees voor acties van dierenrechtenactivisten, omdat er bijvoorbeeld sprake is van een 'aaibare' diersoort bij een vergunning. Indien belanghebbenden om deze reden het openbaar maken van deze gegevens willen tegengaan, dienen belanghebbenden deze actuele vrees voor acties en dreiging voldoende aannemelijk te maken. De CCD dient vervolgens de vraag te beantwoorden of er terecht kan worden overgegaan tot weigering van openbaarmaking van (een deel van) de (vertrouwelijk) overgelegde stukken, omdat het belang van het verstrekken van deze gegevens niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van belanghebbenden, de huidige en voormalige werknemers en andere betrokkenen en het belang van de eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer, wegens een mogelijke toename van het risico van tegen hen gerichte buitensporige acties van dierenrechtenactivisten.

Binnen de context van de opgevraagde documenten bestaat de vrees voor gevaar voor de persoonlijke levenssfeer en dat personen betrokken bij dierproeven als gevolg van de openbaarmaking overmatig en mogelijk ook gewelddadig zullen worden benaderd door dierenrechtenactivisten. De incidenten die zich in het verleden hebben voorgedaan bevestigen dat een kleine groep mensen een reëel risico kan vormen en de vrees voor acties van dierenrechtenactivisten

gerechtvaardigd is. Verwezen wordt naar de uitspraak van de rechtbank van Midden-Nederland van 8 augustus 2016, zaaknummers UTR 15/3008 en UTR 15/3727. Dat er nog steeds een reële dreiging van radicaal dierenrechtenactivisme uitgaat, blijkt in de eerste plaats uit de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 15 maart jl. (ECLI:NL:RVS:2017:680), van 5 april jl. (ECLI:NL:RVS:2017:952), van 7 juni jl. (ECLI:NL:RVS:2017:1498) en de uitspraak van de rechtbank Oost Brabant van 19 april jl. (ECLI:NL:RBOBR:2017:2220).

De Afdeling stelt in deze uitspraken dat het betrokken bestuursorgaan zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het belang van betrokken derde belanghebbenden om tegen bedreigingen en intimidatie van dierenrechtenactivisten beschermd te blijven en daarmee het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g Wob zwaarder dient te wegen dan het publieke belang bij openbaarmaking van de gevraagde gegevens. Uit de uitspraken volgt dat het belang van bescherming van werknemers van vergunninghouders, proefdierinstellingen en andere betrokkenen groot is en in de afweging van belangen zwaarder weegt dan het publieke belang van openbaarmaking van de gevraagde gegevens.

Gezien de (vertrouwelijk) aan haar overgelegde stukken en de hierboven beschreven verklaring van belanghebbenden en de genoemde jurisprudentie, is de CCD van oordeel dat belanghebbenden voldoende aannemelijk hebben gemaakt dat ook indien de in de opgevraagde gegevens vermelde persoonsnamen en adresgegevens worden geanonimiseerd, op grond van het feit dat er slechts om de gegevens van één vergunninghouder wordt gevraagd een koppeling tussen die gegevens en de individuele vergunninghouder kan worden gemaakt en een verhoogde dreiging van dierenrechtenactivisme met zich meebrengt.

De CCD merkt hierbij op dat, zoals reeds beschreven, de vrees voor dierenrechtenactivisme nog altijd actueel is. Daartoe wordt verwezen naar de publicaties 'Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland' (hierna: DTN) van de afgelopen tien jaar van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) welke drie maal per jaar worden gepubliceerd en zijn gebaseerd op informatie van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten en van de politie, open bronneninformatie, informatie van buitenlandse partners en analyses van ambassadepersoneel. De DTN's geven een waarheidsgetrouw beeld van de dreigingsontwikkelingen in Nederland. Wanneer men deze publicaties van de afgelopen tien jaar bekijkt, is te zien dat er een golfbeweging is met betrekking tot de mate van betogingen van dierenrechtenactivisten. Hierdoor is niet in te schatten welke vergunning een dreiging van dierenrechtenactivisme met zich meebrengt. Het gegeven dat in het meest recente DTN (nummer 45) een lager actueel dreigingsbeeld van dierenrechtenactivisten is opgenomen, betekent niet dat (de vrees voor) bedreigingen en intimidaties van het dierenrechtenactivisme niet meer actueel zijn. Het dreigingsbeeld toont immers de afgelopen tien jaren een afwisselend beeld met een hoger en minder hoog dreigingsbeeld.

De CCD dient het belang van betrokkenen om daartegen beschermd te blijven en derhalve het belang van het voorkomen van onevenredige benadeling van de betrokkenen, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob

en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, als bedoeld in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob, zwaarder te laten wegen dan het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde gegevens. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het voorkomen van onevenredige benadeling dienen in dit geval naar de mening van de CCD dan ook zwaarder te wegen dan het algemene belang van openbaarmaking.

Daarbij is van belang dat met het openbaar maken van de gegevens, deze gegevens voor een ieder openbaar zijn en ook openbaar blijven. Dit is benadelend voor de betrokken personen, waardoor het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Gelet op het bovenstaande besluit de CCD dan ook om alle gevraagde informatie te weigeren.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Centrale Commissie Dierproeven,
namens deze,

ir. G. de Peuter
Algemeen Secretaris

Bezwaar

Indien u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief schriftelijk een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift kunt u sturen naar de Centrale Commissie Dierproeven, afdeling Juridische Zaken, postbus 20401, 2500 EK Den Haag. Bij het indienen van een bezwaarschrift vragen wij u in ieder geval – buiten de in de wet geregelde voorschriften – de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt en het onderwerp te vermelden. U vindt deze gegevens bovenaan deze brief. Bezwaar schorst niet de werking van het besluit waar u het niet mee eens bent. Dat betekent dat het bestreden besluit wel in werking treedt en geldig is. U kunt tijdens deze procedure een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank. U moet dan wel kunnen aantonen dat er sprake is van een spoedeisend belang. Voor de behandeling van een voorlopige voorziening is griffierecht verschuldigd. Op www.rechtspraak.nl/Organisatie/Rechtbanken/Pages/default.aspx kunt u zien onder welke rechtbank uw vestigingsplaats valt.

